

**Program profilaktyki
Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 5
Szkoły Podstawowej nr 65 w Poznaniu
Przedszkola nr 175 w Poznaniu**

Program profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 65 w Poznaniu

Program szkolnej profilaktyki to ogół działań chroniących dzieci i młodzież przed zakłóceniami w rozwoju i interwencyjnych w sytuacji pojawiających się zagrożeń. Obejmuje działania podejmowane w czasie realizacji programów nauczania i programu wychowawczego, gdy realizowane są zadania ogólne szkoły, a także działania specyficzne dla profilaktyki, np. zasady interwencji profilaktycznych, procedury pomocne w sytuacjach kryzysowych w szkole lub klasie, zasady współpracy ze specjalistami.

W związku ze zwiększającą się potrzebą przeciwdziałania zjawiskom zagrażającym zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci i młodzieży istnieje konieczność kompleksowych działań profilaktycznych na terenie szkoły.

Program profilaktyki szkoły powstał w wyniku diagnozy środowiska lokalnego, zgodnie z Programem Wychowawczym Szkoły i aktami prawa oświatowego.

Głównymi założeniami programu jest kreowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie zachowaniom agresywnym, oraz szeroko rozumiana edukacja niezbędna do wyrobienia właściwych postaw i zachowań.

Program profilaktyki obejmuje pierwszy etap edukacyjny (klasy I-III) oraz drugi etap edukacyjny (klasy IV-VI). Treści przekazywane uczniom oraz sposoby ich realizacji są dostosowane do wieku rozwojowego na poszczególnych etapach.

I. PROGRAM PROFILAKTYKI ZOSTAŁ STWORZONY W OPARCIU O:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 09 lutego 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawach ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2007r. Nr 61, poz.624).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 grudnia 2008 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2009 r. Nr 4, poz.17).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej

II. PODSTAWĘ PRAWNĄ DO PROWADZENIA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH STANOWIĄ:

- Ustawa o systemie oświaty
- Podstawa programowa
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dn. 19.08.1994 r.
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dn. 26.10.1982 r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dn. 24.04.1997 r.
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dn. 9.11.1995 r.
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich

- Konwencja Praw Dziecka

III. CELE PROGRAMU

- Kształtowanie postaw promujących zdrowy tryb życia, w tym ochronę zdrowia psychicznego i zdobywania umiejętności radzenia sobie z problemami.
- Kształcenie postaw prospołecznych poprzez uczenie o prawach dziecka i człowieka - dbałości o własne prawa i respektowania praw innych.
- Przeciwdziałanie agresji i przemocy.
- Kształtowanie prawego charakteru i budowanie postawy życzliwości do ludzi oraz norm społecznych.
- Budowanie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój i dobro wspólne.
- Podnoszenie bezpieczeństwa uczniów
- Rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów.
- Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań dzieci

IV. TREŚCI PROGRAMU

Wzmocnienie czynników wewnętrznych i zewnętrznych chroniących przed patologią, kreujących zdrowie, wysoką, jakość życia, wspomaganie prawidłowego rozwoju fizycznego i psychospołecznego, zapobieganie pojawianiu się zachowań dysfunkcyjnych i zwiększenie odporności na różnego rodzaju zagrożenia.

Tworzenie warunków, w których możliwe jest zahamowanie rozwoju trudności i powrót do optymalnego poziomu funkcjonowania.

Identyfikowanie zakresu pomocy udzielanej dla ucznia, a także określenie zalecanych form, sposobów i okresów jej udzielania odpowiednio do dokonanego rozpoznania.

V. METODY - STRATEGIE REALIZACJI

- Strategia informacyjna - dostarczenie rzetelnej wiedzy na temat skutków zachowań ryzykownych dostosowanie jej do możliwości percepcyjnych i posiadanego zasobu wiedzy.
- Strategia edukacyjna - rozwijanie kompetencji społecznych, które pozwolą poradzić sobie w sytuacjach trudnych.
- Strategia alternatyw - propozycje alternatywne dla zachowań ryzykownych.
- Strategia interwencyjna - zapewnienie takich form pomocy, które zapobiegają powstawaniu zaburzeń u dzieci doświadczających pierwszych trudności.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE:

Klasa I

- Integracja i diagnoza zespołu klasowego.
- Zapoznanie dzieci z zasadami określającymi właściwe zachowanie w klasie i szkole.
- Rozpoznawanie i nazywanie uczuć, uczenie poszanowania uczuć innych.
- Uświadomienie znaczenia prawidłowego odżywiania, unikania substancji trujących, dbania o czystość.
- Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa.

Klasa II

- Uświadomienie dzieciom, że są niepowtarzalne, a jednocześnie pod wieloma względami podobne do rówieśników.
- Kształtowanie nawyków zachowań adekwatnych do sytuacji.
- Budowanie poczucia więzi z podstawowymi grupami społecznymi (klasa, rodzina, szkoła).
- Kształtowanie postaw promujących zdrowie.

Klasa III

- Doskonalenie komunikacji w grupie.
- Wpajanie przekonania o wartości zdrowia.
- Uczenie konstruktywnego rozwiązywania problemów.
- Uświadomienie uczniom wpływu uczuć na relacje z innymi.
- Angażowanie dzieci w pracę na rzecz szkoły.

Klasa IV

- Kształcenie umiejętności panowania nad własnymi emocjami i uczuciami (w tym używanie wulgaryzmów, przezywanie, wyzwiska).
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z agresją.
- Ćwiczenie zachowań asertywnych.
- Dbłość o własne zdrowie.
- Uczenie krytycznego stosunku do mediów.
- Motywowanie do nauki przez metody aktywizujące i ocenianie wspierające.

Klasa V

- Budowanie poczucia własnej wartości u dzieci, rozpoznawanie swoich słabych i mocnych stron.

- Kształtowanie poczucia przynależności do grup społecznych. Rola dialogu międzykulturowego w kształtowaniu postaw uczniów.
- Uczenie rozwiązywanie problemów i podejmowanie decyzji.
- Wpajanie zasad higieny psychicznej i fizycznej okresu dojrzewania.
- Kształtowanie właściwych reakcji dziecka w sytuacjach kontaktu z substancjami szkodliwymi dla organizmu.

Klasa VI

- Zapoznanie dzieci z zmianami, jakie w nich zachodzą w związku ze zmianami związanymi z rozwojem psychicznym i fizycznym.
- Uświadomienie zagrożeń płynących z uzależnień psychicznych i fizycznych.
- Uświadomienie dzieciom możliwości wpływania na własne życie.
- Kształtowanie postaw tolerancji i obalanie stereotypów społecznych.

PROGRAM PROFILAKTYKI W KLASACH I - III

Cele I:

- wdrażanie do życia w szkole i klasie,
- znajomość i rozumienie własnych praw i respektowania praw innych,
- kształtowanie prawego charakteru.

ZADANIA	TREŚCI	OSIĄGNIĘCIA
---------	--------	-------------

KLASA I

<p>*zaznajomienie i wdrażanie do przestrzegania praw szkolnych</p> <p>* dbałość o estetykę własnych rzeczy i klasy, znajdujących się w niej sprzętów</p> <p>przeprowadzenie diagnozy uczniów</p> <p>przeprowadzenie cyklu zajęć integrujących zespół klasowy</p>	<p>*zaznajomienie z wybranymi treściami Statutu szkoły</p> <p>*poznanie regulaminu klasy i norm zachowania</p> <p>*zachęcanie do udzielania sobie nawzajem pomocy</p> <p>*zachęcanie do zwracania się o pomoc w sytuacjach trudnych</p>	<p>*uczniowie przestrzegają zasad i norm przyjętych w szkole i klasie, dbają o swoje otoczenie</p> <p>*kulturalnie zachowują się wobec rówieśników i pracowników szkoły</p>
--	---	---

KLASA II

<p>*kształtowanie umiejętności zachowania się w różnych sytuacjach szkolnych</p> <p>*kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami - wyrabianie postawy wzajemnej pomocy</p>	<p>*zapoznanie z wybranymi treściami Statutu szkoły</p> <p>*poznanie regulaminu klasy i obowiązujących norm zachowań</p> <p>*swobodne wypowiedzi na temat samorządu klasowego</p> <p>*wybory do samorządu)</p> <p>*uczenie reagowania na zjawiska przemocy tj. przezywanie, bicie, wymuszanie</p> <p>*nauka tolerancji wobec innych</p> <p>*kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów</p>	<p>*uczniowie przestrzegają zasad i norm przyjętych w szkole i klasie</p> <p>*są samodzielni w dbałości o klasę i szkołę</p> <p>*są tolerancyjni wobec innych</p> <p>*umieją rozwiązywać konflikty w klasie</p>
--	---	---

KLASA III

*kształtowanie umiejętności zachowania się wobec pracowników szkoły	*przypomnienie wybranych treści Statutu szkoły * swobodne wypowiedzi na temat pracy samorządu - wybory do samorządu	*uczniowie samodzielni potrafią dokonać wyborów do samorządu klasowego *są samodzielni w rozwiązywaniu konfliktów bez użycia przemocy *przestrzegają ustalonych regulaminów
*kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami - wyrabianie postaw wzajemnej pomocy	*wspólne ustalenie regulaminu zachowania się w klasie *zapoznanie uczniów z Konwencją o Prawach Dziecka *uczenie się lepszego rozumienia siebie i innych *uczenie akceptacji i tolerancji (ćw. komunikacji) *uczenie reagowania na zjawiska przemocy, zachęcanie do szukania pomocy osób dorosłych	*znają swoje prawa i widzą gdzie szukać pomocy w przypadku ich łamania *prezentują postawy tolerancji i akceptacji wobec innych

Cele II:

- zaznajomienie z zagrożeniami zdrowia człowieka i kształtowanie prawidłowych reakcji na te zagrożenia,
- kształtowanie postaw promujących zdrowy styl życia, w tym ochronę zdrowia psychicznego i zdobywania umiejętności radzenia sobie z problemami.
- tworzymy bezpieczną szkołę

ZADANIA	TREŚCI	OSIĄGNIĘCIA
---------	--------	-------------

KLASA I

*uczenie zdrowego stylu życia *zachęcanie do szukania pomocy w trudnych sytuacjach u osób dorosłych *kształtowanie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi uczenie radzenia sobie *ze złością	*poznawanie zasad higieny osobistej *zachęcanie do czynnego wypoczynku *zapoznanie z czynnikami chorobotwórczymi (bakterie, wirusy) oraz substancjami szkodliwymi dla zdrowia (nikotyna, alkohol, narkotyki, leki) *przestrzeganie przed zażywaniem substancji szkodliwych	*uczniowie znają zasady higieny osobistej orz wiedzą jakie są zagrożenia dla ich zdrowia i życia *znają normy obowiązujące klasie *chętnie zwracają się o pomoc do dorosłych * reprezentują postawę ograniczonego zaufania do osób dorosłych
--	---	---

	uczenie pokojowego rozwiązywania konfliktów *kształtowanie umiejętności zwracania się o pomoc do ludzi dorosłych - poznanie numerów telefonów alarmowych	
--	--	--

KLASA II

*kształtowanie postawy granicznego zaufania do osób nieznanymi	*wdrażanie do przestrzegania zasad ograniczonego zaufania do osób nieznanymi przestrzeganie przed niebezpieczeństwami mogącymi grozić ze strony osób nieznanymi *zachęcanie do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych *uczenie postaw prozdrowotnych *poznanie wpływu substancji szkodliwych na organizm	* prezentują postawę ograniczonego zaufania wobec osób dorosłych *uczniowie przestrzegają zasad higieny *uczestniczą w różnych formach pracy pozalekcyjnej * umieją dbać o swoje zdrowie, umieją rozpoznać substancje, które szkodzą zdrowiu
*reagowanie na zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia	*stworzenie kodeksu klasy (normy sankcje) *wdrażanie do rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy	*znają sposoby rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy

KLASA III

utrwalenie informacji i wiedzy z lat poprzednich	*przypominanie zasad higieny osobistej i zachęcanie do dbałości o własne ciało i zdrowie *organizowanie form czynnego wypoczynku (wycieczki połączone z aktywnością sportową) *uczenie rozwiązywania sporów bez przemocy *wyrabianie umiejętności rozpoznawania substancji groźących zdrowiu ** wyrabianie umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach zagrażających dziecku	*uczniowie samodzielnie dbają o swoje zdrowie *umieją sami organizować czynny wypoczynek *samodzielnie rozwiązują konflikty *umieją dostrzegać sytuacje zagrażające ich zdrowiu *umieją mówić „nie” w sytuacjach zagrażających ich zdrowiu *prezentują postawę ograniczonego zaufania do osób dorosłych
--	---	--

PROGRAM PROFILAKTYKI W KLASACH IV - VI

Cel I: Zapobieganie zachowaniom agresywnym - przeciwdziałanie agresji

Zadania:

- wzmacnianie pozytywnego obrazu samego siebie i samooceny,
- kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych,
- wdrażanie do współpracy, jako formy zapobiegania zachowaniom agresywnym.

TREŚCI	SPOSOBY REZLIZACJI	REALIZATORZY	TERMINY	OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	EWALUACJA
--------	--------------------	--------------	---------	---------------------	-----------

KLASA IV

*rozwijanie zdolności, talentów i predyspozycji każdego ucznia, efektywne wykorzystanie wolnego czasu	wspólne poszukiwanie	*wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów	cały rok	*uczniowie mają pozytywny obraz samych siebie, *umieją troszczyć się o bezpieczeństwo własne i innych, *rozumieją potrzebę samorozwoju i poznawania świata przez naukę	analiza dokumentacji pedagogicznej
*uświadomienie, że wszelkie zjawiska przemocy z naruszeniem dóbr i praw człowieka	zapoznanie z Konwencją o Prawach Dziecka	wychowawcy klas, pedagog, psycholog	cały rok, listopad	uczniowie prezentują postawy otwartości	sprawozdania wychowawców z realizacji programu, sprawdziany przedmiotowe
ustalenie norm i sankcji za ich nieprzestrzeganie	stworzenie norm i sankcji obowiązujących w klasie	wychowawcy	wrzesień	rozumienie praw obowiązków	przestrzeganie ustalonych norm

KLASA V

kształtowanie umiejętności pozytywnego myślenia o sobie	zajęcia grupowe wg scenariuszy „Jak żyć z ludźmi”	wychowawcy klas, pedagog, psycholog	wg terminarza godzin wychowawczych	uczniowie mają poczucie własnej wartości i adekwatny obraz siebie	analiza dokumentacji pedagogicznej
uczenie polubownego załatwiania spraw (bez przemocy)	konkurs literacki	nauczyciele j. polskiego	grudzień	rozumieją istotę polubownego rozwiązywania konfliktów	wyniki konkursu
kształtowanie umiejętności odróżnienia rzeczy dobrych od złych	stworzenie „kodeksu zachowań”	wychowawcy, nauczyciele religii	wrzesień	potrafią odróżnić rzeczy dobre od złych	sprawozdania z realizacji
nabywanie podstawowych umiejętności komunikacji	ćwiczenia komunikacji według scenariuszy „Jak żyć z ludźmi” praca wychowawcza	pedagog, psycholog, wychowawcy, wszyscy nauczyciele	styczeń, cały rok	uczniowie nawiązują dobre relacje z innymi, chronienie siebie w sytuacji nacisku grupowego	analiza dokumentacji, ankieta ewaluacyjna

KLASA VI

ćwiczenia afirmujące, podnoszące samoocenę, uczenia samoakceptacji	zajęcia grupowe wg scenariuszy „jak żyć z ludźmi” analiza tekstu literackiego	wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele j. polskiego	październik wg rozkład materiału	uczniowie umieją akceptować samych siebie, są odpowiedzialni za bezpieczeństwo własne i innych	analiza dokumentacji,
kształtowanie pozytywnych relacji między rówieśnikami	przypomnienie Konwencji o Prawach Dziecka ćwiczenia jak porozumiewać się z innymi	wychowawcy klas, pedagog, psycholog	listopad marzec	nie boją się wyrażać własnych opinii są tolerancyjni wobec „inności” i życzliwi wobec innych efektywne współdziałanie w zespole i praca w grupie	sprawozdania z realizacji programu

Cel II: motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia

Zadania:

- dostarczanie informacji o pozytywnych wymiarach zdrowego życia,

- przekazanie informacji o szkodliwości używek i innych substancji szkodliwych dla zdrowia,
- uczenie jak odmawiać bez obawy przed odrzuceniem,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- integrowanie grupy
- motywowanie dzieci do uczęszczania do szkoły
- rozpoznawanie potencjalnych zagrożeń wpływających negatywnie na prawidłowe funkcjonowanie na płaszczyźnie życia psychicznego i fizycznego.

TREŚCI	SPOSOBY REZLIZACJI	REALIZATORZY	TERMINY	OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	EWALUACJA
--------	--------------------	--------------	---------	---------------------	-----------

KLASA IV

poznanie zasad dotyczących higieny osobistej, zdrowego żywienia i higieny pracy	pogadanki	nauczyciele przyrody, pielęgniarka szkolna, wychowawcy klas	październik	uczniowie znają zasady higieny osobistej i zdrowego życia	analiza dokumentacji, sprawozdania pielęgniarki
definicja substancji odurzającej, zapoznanie z negatywnym wpływem substancji odurzających na organizm	realizacja programu na lekcjach przyrody,	nauczyciele przyrody	zgodnie z programem nauczania	znają negatywne skutki zażywania substancji odurzających	sprawdziany przedmiotowe
uczenie się obrony przed naciskami ze strony otoczenia	trening umiejętności wg scenariuszy „Jak żyć z ludźmi”	pedagog, psycholog, wychowawcy klas	kwiecień	potrafią bronić się przed presją i naciskami grupy	arkusz ewaluacyjny

KLASA V

zapoznanie się z rolą sportu, wypoczynku i rozwijania zainteresowań, jako sposobami walki ze stresem	uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych	nauczyciele prowadzący takie zajęcia	cały rok	wiedza, w jaki sposób rozładowywać swoje napięcia	analiza dokumentacji
higiena pracy ucznia, zasady racjonalnego odżywiania się	pogadanki, konkurs plastyczny	wychowawcy, nauczyciel plastyki	maj	znają zasady zdrowego stylu życia	ocena prac plastycznych

KLASA VI

doskonalenie umiejętności radzenia sobie	Pogadanka	Wychowawcy	wg harmonogramu godzin	uczeń potrafi przeciwstawić się presji	ankieta
--	-----------	------------	------------------------	--	---------

z presją grupy Stop agresji fizycznej i psychicznej	Elementy zajęć warsztatowych	pedagog psycholog	wychowawczych		
rozpoznanie swoich mocnych i słabych stron	elementy zajęć warsztatowych	pedagog, psycholog, wychowawcy	wg godzin wychowawczych	wytworzenie adekwatnego obrazu siebie,	analiza dokumentacji
doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem	mini trening umiejętności radzenia sobie ze stresem wg przekazanych scenariuszy	wychowawcy klas	na wycieczkach klasowych	znają sposoby radzenia sobie ze stresem	sprawozdanie

W maju nasza szkoła przystąpiła do konkursu „BEZPIECZNA SZKOŁA – BEZPIECZNY UCZEŃ”.

Celem konkursu jest spopularyzowanie wśród uczniów podstawowych zasad funkcjonowania państwa prawnego i społeczeństwa obywatelskiego. Poszanowania praw jednostki, współzycia w grupie, tolerancji wobec ludzi. Równocześnie konkurs ma służyć podniesieniu poziomu bezpieczeństwa uczniów.

Realizacja zadań konkursowych zakończy się w listopadzie roku szkolnego 2013/2014.

Zadania przewidziane regulaminem konkursu:

1. Przeprowadzenie zajęć nt. Państwo, prawo, społeczeństwo, obywatel.
2. Przeprowadzenie szkolnego konkursu nt., Co powinno się zmienić w Twojej szkole, rodzinie, otoczeniu, by poprawić relacje między ludźmi. Zorganizowanie spotkań uczniów z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej
3. „Bezpieczne zachowanie w szkole, domu, na ulicy”
4. Prawna ochrona dóbr osobistych człowieka, w tym nietykalności cielesnej, a zwyczaże szkolne.
5. Grupy podwórkowe – blokery, kibole, jak się bronić przed wciągnięciem do „paczki”.
6. Przestrzeganie prawa to obowiązek każdego, także ucznia. Przeprowadzenie zajęć w konwencji odpowiedniej dla poszczególnych grup wiekowych.
7. Tytoń, dopalacze, narkotyki jak się przed tym bronić.
8. Mój przyjaciel jest inwalidą- jak kształtować postawy akceptujące niepełnosprawność.
9. .Nie jesteś sam. Jak można pomóc osobom z najbliższego otoczenia , które znalazły się w trudnej życiowo sytuacji.
10. Realizacja projektu „Telewizja, komputer , Internet – przyjaciel , czy złodziej czasu”

Po wykonaniu zadań i pozytywnej ocenie jury otrzymamy tytuł „**Bezpiecznej Szkoły**”

Zmiany w Programie Profilaktyki Szkoły:

- wykreślono: projekt zajęć „Bądźmy bezpieczni”,
- dodano projekt zajęć „Bezpieczna szkoła”,
- uaktualniono informację dotyczącą Rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.